

Nr 183

Av herr Hedblom m. fl., om inrättande av en instruktörstjänst vid Sveriges ungdomsorganisationers landsråd.

Internationell kontakt- och upplysningsverksamhet har under efterkrigs-tiden fått en framträdande plats inom det svenska samhällsarbetet. De stora folkrörelserna har inte minst visat ett stort och positivt intresse för att ge sina medlemmar internationell orientering och i vissa fall genom stipendier och resebidrag möjliggöra för medlemmar att genom utrikesresor vidga sin horisont och hämta erfarenheter utifrån till gagn för fortsatt arbete inom landet.

Sveriges ungdomsorganisationers landsråd (Landsrådet), som bildades i mars 1949 med uppgift att vara ett samarbetsorgan för de svenska ungdomsorganisationerna, har inom sin sektor av samhället i särskilt hög grad vinnlagt sig om att bedriva ett internationellt kontakt- och upplysningsarbete.

Landsrådet utgör sedan sin tillkomst svensk nationalkommitté av World Assembly of Youth (WAY), som numera omfattar 56 medlemsländer i olika delar av världen. Genom medlemskapet i denna organisation har Landsrådets möjlighet att vid WAY:s generalförsamlingar, rådsmöten, kurser och seminarier och genom studiebesök och WAY:s publikationer sprida information och kunskap om svensk kultur och svenska samhällsförhållanden, speciellt vad gäller ungdomen. Via WAY:s arbete bibringas även de svenska ungdomsledarna intresse för och kunskap om ungdomens situation i Europa och andra världsdelar.

Landsrådet ser, som redan antytts, som sina främsta uppgifter att ge svensk ungdom och svenska ungdomsorganisationer tillfälle till kontakt med internationella spörsmål och med ungdom från andra länder liksom att förmedla upplysningar om ungdomsarbetet och ungdomens situation i vårt land. En väsentlig del av Landsrådets verksamhet består i förmedling av svenska deltagare till kurser, läger och konferenser i andra länder och mottagande av utländska ungdomar, som kommer på besök till Sverige. Till flertalet av Landsrådets kurser inbjudes utländska deltagare och utländska ungdomar, som studerar i vårt land. Landsrådet utger även och distribuerar studiematerial i internationella frågor samt tidskriften Forum för Ungdom.

De ungdomsledare, som Landsrådet genom sin verksamhet kommer i kontakt med, anordnar i sin tur ett stort antal föreläsningar, kurser, studie-cirklar etc. i internationella frågor, vilket utan tvekan har starkt bidragit

till att öka den svenska ungdomens intresse för omvärldens problem. Allt flera organisationer och enskilda tar kontakt med Landsrådet med önskan om information och hjälp när det gäller dessa och andra frågor. Landsrådet har på så sätt kommit att fylla en viktig uppgift som serviceorgan.

Landsrådets verksamhet har under senare år utbyggt i betydande grad. Antalet medlemsorganisationer har successivt stigit och är för närvarande uppe i 58. Under 1959 har ett tjugotal kortare och längre kurser varit anordnade i olika delar av landet. Så långt det är möjligt anordnas kurserna i samarbete med Svenska FN-förbundet, Utrikespolitiska Institutet, Centralkommittén för svenskt tekniskt bistånd till mindre utvecklade områden, olika folkbildningsorganisationer m. fl. organ för upplysningsarbete. Landsrådet upptar regelbundet på sitt arbetsprogram insamlingar till förmån för flyktingar, teknisk biståndsverksamhet, internationell ungdomsledarutbildning etc. Under 1959 har sålunda en landsomfattande insamlingsaktion företagits under namnet Internationella Ungdomshjälpen 1959 med syfte att samla in medel till förmån för i första hand utbildning av ungdomsledare från ekonomiskt och socialt eftersatta områden. Rapporter och rapporter om insamlingen ingick under hösten som en programpunkt i Sveriges radios ungdomsprogram Klubb Fiskartorpet. De insamlade medlen måste emellertid självfallet användas för avsett ändamål, varför Landsrådets egen ekonomi icke på något sätt stärkts genom insamlingen.

Sveriges ungdomsorganisationers landsråds omfattande verksamhet finansieras genom frivilliga medlemsavgifter, lotterier, kursavgifter och bidrag i varje särskilt fall från samverkande organisationer. Tidigare har också ett internationellt bidrag utgått som stöd för i första hand den europeiska upplysningsverksamheten. Detta bidrag har emellertid numera bortfallit, vilket skapat stora ekonomiska svårigheter för samarbetsorganet. Landsrådet erhåller inga regelbundna ekonomiska anslag över statsbudgeten, vilket däremot är fallet med motsvarande samarbetsorgan i t. ex. Danmark, Finland, Norge, Västtyskland och Storbritannien.

I samband med att riksdagen beviljade bidrag till ungdomsledarutbildning sökte och erhöll också Landsrådet sådant bidrag, speciellt avsett för de mindre ungdomsorganisationerna som själva ej erhåller direkt statsbidrag. I samband med ledareutbildning av detta slag, vilken pågått sedan 1956, ges bl. a. orienteringar om internationell medborgarkunskap. Det är emellertid ett allmänt omvittnat förhållande, att man inom det frivilliga ungdomsarbetet är i starkt behov av impulser till att i den kontinuerliga programverksamheten föra in internationellt kunskapsmaterial, upplysnings- och debattväckande material om de s. k. underutvecklade ländernas problem m. m. En inom Svenska unescorådet tillsatt kommitté har i ett utlåtande redovisat omfattningen av internationell verksamhet inom de svenska ungdomsorganisationerna och organisationernas önskemål om vägledning inom

detta område. Det kan i detta sammanhang noteras, att ett genomgående önskemål är att ungdomsorganisationernas verksamhet får hjälp med de pedagogiska problem, som den internationella upplysningen innefattar. Kommittén understryker i flera sammanhang, att Landsrådet står närmast till att lämna ungdomsorganisationerna denna hjälp.

I sina anslagsäskanden beträffande folkbildningsåtgärder m. m. för budgetåret 1960/61 föreslår skolöverstyrelsen bl. a. att Landsrådet från budgetåret 1960/61 skall tilldelas ett instruktörsbidrag. I sin motivering härför anför överstyrelsen: »Ungdomsorganisationernas Landsråd har för budgetåret 1960/61 anmält behov av en instruktör. Landsrådet, som är ett samarbetsorgan för alla de mera betydande svenska ungdomssammanslutningarna, nedlägger ett omfattande arbete på främjandet av studiet av internationella frågor vid ungdomsledarkurser och i studiecirkelar och fritidsgrupper. Överstyrelsen, som finner landsrådets framställning vara motiverad, föreslår att samarbetsorganet från budgetåret 1960/61 tilldelas ett instruktörsbidrag, vilket sålunda inrymmes i nedanstående framställning.»

Med hänsyn till Landsrådets särskilda ställning av samarbetsorgan bör instruktörsbidraget och bidraget till rese- och traktamentskostnader utgå med hela bidragsunderlaget i likhet med vad som för närvarande under anslaget för bidrag till nykterhetsorganisationer m. m. sker beträffande Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund (2 instruktörer) och Sveriges lärares nykterhetsförbund.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, åttonde huvudtiteln, måtte besluta

att inrätta en instruktörstjänst för Sveriges ungdomsorganisationers landsråd och att härför anvisa 17 800 kronor motsvarande hela det bidragsunderlag inklusive rese- och traktamentskostnader, vilket för närvarande ligger till grund för anslag till instruktörer inom ungdomsorganisationerna, samt

att med anledning härav under punkt 282: *Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer* i nämnda huvudtitel anvisa ett förslagsanslag av 692 300 kronor.

Stockholm den 26 januari 1960

Staffan Hedblom

Torsten Andersson

Per-Olof Hanson

Ebbe Ohlsson

Sven E. Sundin

Lars Schött

Olof Palme

Sture Palm